



SANDEFJORD
KOMMUNE

ÅRSPLAN 2021-2022

RANVIK BARNEHAGE



INNHOLD

1.	PRESENTASJON AV BARNEHAGEN	3
2.	BARNEHAGENS OVERORDNEDE MÅL	4
	BARNEHAGELOVEN §1 (2005)	4
	RAMMEPLAN FOR BARNEHAGER (2017)	4
3.	RAMMEPLAN FOR BARNEHAGER	4
	VERDIGRUNNLAGET I RAMMEPLANEN	4
	OMSORG	5
	LEK 5	
	DANNING	6
	LÆRING	7
	VENNSKAP OG FELLESSKAP	7
	KOMMUNIKASJON OG SPRÅK	8
	BARnS MEDVIRKNING	9
4.	BARNEHAGENS SATSNINGSOMRÅDER	9
	realfag	Feil! Bokmerke er ikke definert.
5.	FAGOMRÅDER	10
6.	oVERGANGER	15
	NY I BARNEHAGEN	15
	OVERGANG BARNEHAGE-SKOLE	15
7.	FORELDREMEDVIRKNING	16
8.	SAMARBEID MED ANDRE INSTANSER	17
9.	PLANLEGGING, VURDERING OG DOKUMENTASJON	18

RANVIK BARNEHAGE
 Haukeveien 8
 93229846
 Kjersti.lysen@sandefjord.kommune.no
www.sandefjord.kommune

FORORD

Hvorfor har barnehagene årsplan?

Årsplan er et pedagogisk arbeidsredskap for ansatte i barnehagen og en dokumentasjon på barnehagens pedagogiske arbeid. Formålet er å vise hvordan barnehagen skal legge til rette for å imøtekomme Barnehagelovens krav og Rammeplanens føringer, ut ifra lokale tilpasninger. Årsplanen er veiledende for de ansatte i barnehagen og skal legges til grunn for barnehagens pedagogiske praksis. Innholdet i årsplanen skal være gjenkjennbar i barnehagens arbeid og gjenspeile de verdier og holdninger som alle ansatte skal bære med seg i møte med barn og foreldre/ foresatte.

Barnehagens psykososiale miljø

01.01.21 trådte revidert lov om Barnehager i kraft. Nytt i loven er beskrivelse av psykososialt barnehagemiljø, hvor formålet er å sikre at alle barn skal ha et godt og trygt psykososialt miljø i barnehagen. Dette krever at barnehagene skal ha forebyggende fokus og arbeide med nulltoleranse mot krenkelser, utestengelser og mobbing. Ansatte i barnehagene skal sikre at alle barn har et trygt og godt psykososialt miljø i barnehagen. Alle har dermed en plikt til å gripe inn dersom et barn blir krenket, mobbet eller utestengt.

«Alle barn og unge skal sikres god oppvekst og gis likeverdige muligheter til å gjennomføre det videregående opplæringsløpet»

Visjon kommunalområde KBU

Kommunalområde Kunnskap, Barn og Unge (KBU) har en visjon: «Alle barn og unge skal sikres god oppvekst og gis likeverdige muligheter til å gjennomføre det videregående opplæringsløpet». Visjonen er i tråd med Barnehagelovens formål om å legge til rette for en god start i livet for alle barn. Samtidig viser visjonen sammenhengen i opplæringsløpet. Tidlig innsats er et kjent pedagogisk begrep som viser til viktigheten av å bistå barn og familier på et tidlig tidspunkt i livet. Grunnlaget for å kunne gjennomføre videregående skole legges allerede i barnehagen og vårt formål er å bidra med å danne robuste barn som håndterer livets opp- og nedturer. Sandefjord kommune skal jobbe målrettet med FNs bærekraftsmål og KBU har valgt å prioritere tre av disse:

- 1) Mål 3: God helse og livskvalitet
- 2) Mål 4: God utdanning
- 3) Mål 11: Bærekraftige byer og lokalsamfunn

Arbeidet med målsettingene sees i sammenheng med barns psykososiale miljø og visjonen til KBU. Ifølge Helsedirektoratet (2015) * er psykiske lidelser og atferdsforstyrrelser landets mest kostnadskrevenne sykdomsgruppe. Kunnskap og tverrfaglig kompetanse gjennom hele utdanningsløpet, er den viktigste forutsetningen for å kunne forebygge en uheldig utvikling. Dette arbeidet starter i barnehagen. Formålet med ny barnehagelov sikrer at ansatte i barnehagene arbeider målrettet for dette. Barnehagenes eier har ansvar for at de ansatte får nødvendig kunnskap og kompetanse for å nå målene. Samtidig må barnehagene være bevisst på at en god barneutvikling forutsetter tett samarbeid med foreldre/ foresatte. Vår praksis skal være preget av åpenhet og oppfylle FNs bærekraftsmål om å samarbeide for å nå våre mål.

Vennlig hilsen

Annemarte Meland Bekkevold

Seksjonsleder barnehage



1. PRESENTASJON AV BARNEHAGEN

I Ranvik barnehage vil du møte et aktivt, engasjert og humørfyllt personale som sammen med barna skaper en meningsfull barnehagehverdag, rik på gode opplevelser, omsorg, lek og læring.

Vi ønsker å være barnehager der «alle angår alle» - hvor vi har en stor grad av åpenhet mellom avdelingene. På den måten styrkes fellesskapet og ressursene utnyttes mer hensiktsmessig. Alle barn er alles ansvar, men barn og ansatte er organisert i faste team med faste ansatte som hovedansvarlige. I våre barnehager møter vi barnet med anerkjennelse og respekt. Vårt viktigste fokus er omsorg, lek, læring og danning hvor også barns medvirkning er et sentralt begrep.

Barnehagen er organisert i tre grupper, Tellus for 1-2 åringer og Luna og Nova for 3-5 åringer. Tellus og Luna har plass til 12 barn, og Nova har plass til 24 barn. Vi har kort avstand til sentrum og et stort og variert ute- og turområde som innbyr til lek og utforskning. Vi har høyt faglig søkelys på det vi gjør, og vektlegger barns medvirkning innenfor tydelige og gjennomtenkte strukturer og rammer. Gjennom året har vi ulike prosjekter som tar opp i seg Rammeplanens fagområder. Prosjektene utvikles i fellesskap av barn og personalet og preges av varierte aktiviteter som gir barna både ny og spennende kunnskap, ferdigheter og gode mestringsopplevelser. Hverdagene preges av frodig og variert lek som igjen styrker relasjoner og vennskap mellom barna. Vi fortsetter denne høsten med fjorårets prosjekt skogen. Dette har vi valgt fordi vi tenker at det kan bli en fin overgang i et nytt barnehageår. På den måten vil det være mye kjent for de som gikk i barnehagen i fjor, og det vil være et godt etablert felles tredje å komme inn i som ny. Dette blir nærmere beskrevet i avdelingenes periodeplaner

Nytt av året er at vi er så heldige å kunne starte opp på grønt nivå, noe som er tilnærmet lik normalen. Vi skal fortsatt være påpasselige med å ikke komme syke i barnehagen og ha godt fokus på håndvask og hygiene. Vi er likevel klare over at det kan skje endringer gjennom året som vil ha konsekvenser for drift og tilbud. Dette vil i så fall kommuniseres ut på det eventuelt aktuelle tidspunkt.

I fjor arbeidet vi spesielt om kapittel 5 og 9 i årsplanen, og i denne utgaven av årsplanen har vi sett enda mer nøye på kapitlene 3, 6, 7 og 9.

Barnehagens nærskoler er Virik, Store Bergan, og Byskolen



2. BARNEHAGENS OVERORDNEDE MÅL

BARNEHAGELOVEN §1 (2005)

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene».

«Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger»

«Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering» (barnehageloven §1).

RAMMEPLAN FOR BARNEHAGER (2017)

Rammeplanen gir retningslinjer for barnehagens verdigrunnlag, innhold og oppgaver, og redegjør for barnehagens samfunnsmandat. Målet med rammeplanen er å gi styrer, pedagogiske ledere og det øvrige personalet en forpliktende ramme for planlegging, gjennomføring og vurdering av barnehagens virksomhet.

3. RAMMEPLAN FOR BARNEHAGER

VERDIGRUNNLAGET I RAMMEPLANEN

«Barnehagen skal anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi».

«Gjennom å delta i barnehagens fellesskap skal barna få mulighet til å utvikle forståelse for samfunnet og den verden de er en del av. Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap der alle får anledning til å ytre seg, bli hørt og delta».

«Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen»

«Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn».

«Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt».

«Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på livet på jorda slik vi kjenner det» (rammeplanen s. 7-11).

OMSORG

«Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna som grunnlag for trivsel, glede og mestring» (rammeplanen s. 19).

Å møte barn med omsorg vil si å være nær, være lydhør, kunne tolke barns uttrykk, ha vilje og evne til samspill. Personalet må være tydelige modeller og være bevisst sine egne kulturelle og verdimeslige ståsteder.

Dette handler om voksenrollen og forståelse av barnas behov og utvikling, og i vår barnehage jobber vi med omsorg slik:

- Vi legger mye arbeid i å forstå hvert enkelt barn
- Vi prater samme for å skjønne, og for å gjøre det best mulig for hvert enkelt barn.
- Vi er tilstede både fysisk og mentalt
- Vi legger til rett for å være nær, få trøst, sitte på fanget, holde i hånden
- Vi veileder og viser hvordan vi løser konflikter, og hvordan komme inn i lek
- Vi gir barna utfordringer og støtte tilpasset sitt utviklingstrinn og behov
- Vi veileder barna i å hjelpe hverandre og ta i mot hjelp fra andre.
- Vi jobber kontinuerlig for å være gode rollemodeller
- Barna skal se i vårt blikk at vi liker den de er.
- Vi skal se det unike i hvert barn.
- Vi jobber for å ha og utvikle vår relasjonskompetanse.
- Vi oppmuntrer og setter tydelig pris på barnas egne omsorgshandlinger.

LEK

«Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek- alene og sammen med andre» (rammeplanen s. 20).

Deltakelse i lek og opplevelse av vennskap danner grunnlaget for barns trivsel i barnehagen. Leken er en kilde til læring, utvikling, glede og overskudd.

I vår barnehage sørger vi for at leken har gode vilkår ved å:

- Våre rom både ute og inne skal oppmuntre og inspirere til lek
- Våre uteaktiviteter skal tilfredsstillende barns oppdagelsesglede, og by på utfordringer fysisk og sosialt.
- Vi bidrar til at barn får felles erfaringer å leke ut fra og møtes i.
- Vi hjelper barn inn i lek; både å komme inn i etablert og å ta initiativ til lek.
- Vi er tilgjengelige og støtter barna i lek; vi er nært og tilstede og følger med. Både som aktive deltakere og som tilretteleggere ved å tilføre nytt materiale og nye spor og innspill.
- Vi er tilstede og viser interesse for lek
- Vi erverver kunnskap om lek
- Vi skal sørge for god plass, god tid og variert materiell.
- Vi gir opplevelser og turer som gir impulser til lek.

DANNING

«Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.

I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforskning skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer» (rammeplanen s. 21).

For små barn er trygge relasjoner en viktig forutsetning for læring og utvikling. Begrepet kjærlighet i barnehagen rommer nærhet og tilknytning mellom barn og voksne. Det pedagogiske møtet stiller krav til engasjement i og omsorg for det lærende barnets livsverden. Det gjelder å møte og involvere hele barnet med deres tanker, sanselighet og kroppslighet.

I Ranvik tenker vi slik om danning:

- Danning kan sees på som en kontinuerlig og livslang prosess der barnet skal videreutvikle sin evne til å reflektere over egne handlinger og væremåter
- Å hjelpe barnet og gruppen til å erfare at man må ta hensyn til både individet og til fellesskapet. Dette utgjør av og til noen dilemmaer som ikke alltid gir ett riktig svar.
- Vi støtter barnas aktivitet, engasjement og deltakelse i fellesskapet
- Vi støtter barna når de uttrykker følelser og behov
- Vi utfordrer barnas måte å tenke på og handle på ved å stille spørsmål, tåle ulike svar og gi de alternative måter å handl på.

- Vi oppmuntrer til barnas egen refleksjon ved å «sitte på hendene», og ikke kreve et raskt svar eller bare ett riktig svar.
- Vi gir plass til ulike måter å være på og ulike meninger blant annet ved å sørge for at alles stemmer kan bli hørt.

LÆRING

«I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser» (rammeplanen s. 22).

Vi arbeider ut fra et sosiokulturelt læringssyn som innebærer en forståelse av at barns læring skjer kontinuerlig og påvirkes av erfaringer barn gjør selv og i samspill med andre. I sosiokulturell forståelse er det erfaringer gjennom deltakelse og praksisfellesskapet som er sentralt. Læring er nært knyttet til lek, omsorg og danning. Barnehagen som læringsarena skal ivareta både hvordan og hva barn lærer.

I Ranvik barnehager jobber vi med læring slik:

- Vi har høyt fokus på trivsel og trygghet som et godt grunnlag for lek, læring og utforsking
- Vi legger til rett for at barn kan bidra til egen og andres læring. Blant annet gjennom , samarbeid, samtaler, dialog og felles opplevelser.
- Vi skal være nysgjerrige sammen med barna, og uten å alltid sitte på «fasiten»
- Vi legger opp til aktiviteter og opplevelser som fremmer trivsel og utvikling.
- Vi legger opp til aktiviteter og opplevelser som treffer barna der de er i sin utvikling og interesse.
- Vi tar barnas initiativ og innspill og bruker det som grunnlag for nye aktiviteter og opplevelser.
- Vi er engasjerte og aktive i det barna interesserer seg for.
- Vi oppfordrer barna til selv å komme med mulige løsninger og svar
- Barna skal få forske, utforske, prøve og feile i hverdagen.

VENNSKAP OG FELLESSKAP

«Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne» (rammeplanen s. 22).

«Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing, må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette» (s.11).

«Det er viktig at barn tidlig får erfaringer med, og lærer å bidra til et inkluderende fellesskap. Å være inkludert vil si å delta i barnehagens fellesskap sammen med de andre barna, ut i fra egne evner og behov og med mulighet til å påvirke fellesskapet. Å oppleve seg som deltaker i fellesskapet er viktig for psykisk helse og åpner for kommunikasjon og vennsbygging, og hindrer mobbeadferd. Grunnleggende for inkludering er at vi møter hverandre med et positivt syn på forskjellighet» (Standard for et likeverdig og tilrettelagt barnehagetilbud i Sandefjord kommune s.6).

<https://www.sandefjord.kommune.no/globalassets/oppvekst-og-kunnskap/ok-dokumenter/barnehagemyndigheten/plan-for-et-godt-psykososialt-barnehagemiljo.pdf>

I vår barnehage fremmer vi vennskap og felleskap ved å:

- Ha felles årstema i hele barnehagen som gir oss en felles plattform, felles vokabular og felles opplevelser som gode grunnlag for spennende lek og fellesskap.
- Vi leser bøker i fellesskap som gir barna felles referanser i lek
- Vi støtter barnas selvfølelse på samme tid vigir de hjelp til å mestre balansen ved å ivareta egne behov og å ta hensyn til andres behov. Dette gjør vi ved å være tett på og veilede i lek, samspill, konflikter og oversette.
- Vi hjelper barn til å komme inn i lek, og å holde den i gang.
- Vi fokuserer på positive opplevelser og handlinger
- Vi viser og legger til rette for lek og aktivitet mange kan delta i samtidig og som krever samarbeid.
- Vi anerkjenner og ordsetter ulikheter mellom barna på en positiv måte, og at det er mange måter å tenke, handle og leve på.
- Vi reflekterer jevnlig over egen praksis og bidrag til barnas muligheter for vennskap og fellesskap
- Vi arbeider etter Sandefjord kommunes «Plan for et godt psykososialt barnehagemiljø»
- Vi er gode rollemodeller for barn i samvær med andre. Vi møter barn og foreldre med åpenhet og raushet.

KOMMUNIKASJON OG SPRÅK

«Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening».

«Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og helhetlig språkutvikling» (rammeplanen s. 23).

Barnets språk og begrepsforståelse er avgjørende for å kunne delta i sosiale relasjoner, lek, og læring. Personalet må ha kunnskap om språk og det må jobbes systematisk for å sikre god språkutvikling hos alle barn. I Ranvik barnehage skal barna oppleve et godt språkmiljø preget av glede og mestring. Det vil vi oppnå ved å:

- Vi er språklige rollemodeller og forbilder ved å bruke et rikt, variert og tydelig språk
- Vi benevner objekter ved dets rette navn
- Vi leser kommunikasjon som mer enn barnas verbalspråk, og ser også på mimikk, gester, uttrykk, stemme og lyd

- Vi bruker et rikt utvalg avbøker, sanger, rim og regler med blanding av repetisjon av kjent stoff og introduksjon av nytt.
- Vi legger til rette for at barn kan fortelle og dele historier
- Vi er oppdatert på barns språkutvikling og har et bred og romslig forståelse av normalutvikling
- Vi bruker verktøy til systematisk observasjon når vi får innspill på at barn kan streve eller trenge ekstra språkstimulering.
- Vi har god tid til dialog med og mellom barna.
- Vi oppfordrer og hjelper barn til å sette ord på følelser så vel som konkrete. nspirerer til språklig aktivitet

BARNES MEDVIRKNING

«Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov. Også de yngste barna og barn som kommuniserer på andre måter enn gjennom tale, har rett til å gi uttrykk for sine synspunkter på egne vilkår» (rammeplanen s. 27).

I Ranvik barnehage betyr det at:

- Vi fanger opp hva barna er opptatt av og prøver å legge til rette så de får lekt og utforsket videre
- Vi lytter og tar barns uttrykk og innspill på alvor
- Vi har fleksible rom og variert lekemateriell som kan endres i takt med barnegruppens interesser og utvikling
- Vi observerer barns lek, samtaler og bruker tankekart for gjennomføring av tema og prosjekter
- Barna opplever å få valg tilpasset alder og modenhet
- Vi er lydhøre for barnas uttrykk og møter de med respekt.
- Vi viser respekt og romslighet for barns ulike måter å forholde seg til verden samtidig som vi som voksne skal skape trygge og forutsigbare rammer
- Barna får ta avgjørelser ut fra alder og modning, men det er alltid vi voksne som har ansvaret.

4. BARNEHAGENS SATSNINGSOMRÅDER

I barnehagen jobber vi jevnlig med kompetanseutvikling både innad og via satsinger i større arenaer. Dette barnehageåret har vi fokus på blant annet:

Implementere standard for likeverdig og tilrettelagt barnehagetilbud; veiledning i nettverksgrupper med to andre barnehager. Tema er «barnehagen som lærende organisasjon og hvordan lede utviklingsarbeid»

PLUS- 15; vi har tre studenter på et studie tilrettelagt mellom Sandefjord kommune og OsloMet/Imtec som

Trafikksikker barnehage: i samarbeid med Trygg Trafikk jobber vi med å bli sertifisert som trafikksikker barnehage. Dette vil blant annet komme til uttrykk i årsplanen, i aktiviteter i barnehagen.

Kulturkarusell: Vi er med på kulturskolens kulturkarusell som har tre ulike kurs med skolestartere og noen 4-åringer. Det er kurs i musikk, visuell kunst og sirkus.

Implementering av rammeplanens område om livsmestring og helse; vi deltar på kick-off høsten 2021 og fortsetter fokuset innad i barnehagen gjennom året.

5. FAGOMRÅDER

Rammeplanen beskriver 7 fagområder vi skal ha fokus på gjennom året. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold.

«Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforskning og skapende aktiviteter» (rammeplanen s. 47).

Arbeidet med fagområdene vil komme til uttrykk i avdelingenes planer.

En progresjonsplan er et verktøy som ikke konkretiserer hva barna skal kunne i hvert årskull, men skal vise hvilke emner og fokus vi skal ha i det daglige arbeidet med barna. Vi jobber etter en tverrfaglig tilnærming i barnehagen, og mye vil være vevd inn i hverandre og være arbeidsmåter og virkemidler innenfor flere fagområder samtidig.

Kommunikasjon, språk og tekst	
1-2 år	<ul style="list-style-type: none"> • Vi har bøker og pekebøker tilgjengelig • Vi leser høyt for barna • Samlingsstund hvor vi synger og samtaler om temaer, vi utøver både non-verbal og verbal kommunikasjon. • Vi bruker konkrete i samlinger • Vi benevner det vi gjør og gjenstander med dets rette navn i aktivitet og lek • Vi bruker rim og regler og bevegelsessanger • Vi introduserer farger og former
3-4 år	<ul style="list-style-type: none"> • Vi leser høyt for barna • Vi har samlingsstund hver dag • Vi bruker konkrete som støttmateriell i samling og ved historiefortelling • Vi synger og bruker rim og regler • Vi bruker spill og benevner og samtaler rundt spillet • Vi dramatiserer med og for barn • Vi oppmuntrer til tegning og lekeskriving • Vi bruker gjenfortellinger for å oppmuntre barn til egen historieskaping • Vi introduserer bokstaver for barna

5-6 år	<ul style="list-style-type: none"> • Vi har høytlesing • Vi leker oss med rim • Vi har høytlesning med elementer fra dialogisk lesning, dvs at barna får delta som aktive språkbrukere. • Vi leser fortsettelses bøker • Barna inviteres til å dele fortellinger både muntlig, i form av tegninger, og dramatisering • Vi bruker det digitale verktøyet "Salaby", hvor det ligger eget opplegg for skolestartere i form av enkle og morsomme språksprell, lydbøker med mer. • Vi fremmer lek med språk og skriftspråk, ved å leke oss med rim, være skriftspråkmodeller og skrivesekretærer for barna • Vi henter inspirasjon til aktiviteter fra heftet "Lekbasert læring", "Språklek" og "Språksprell" • Barna øver på å ta imot og følge beskjeder
Kropp, bevegelse, mat og helse	
1-2 år	<ul style="list-style-type: none"> • Vi hjelper barna til å øve seg i på- og avkledning • Barna øver seg i å spise og drikke selv • Vi bruker bevegelsessanger • Vi oppmuntrer barna til å mestre hindre selv, både ute og inne • Vi begynner å introdusere dotrening <u>hvis</u> barna selv er klare for det og i samarbeid med hjemmet. • Vi introduserer finmotoriske bevegelser, for eksempel nopper og puslespill • Vi benevner de ulike ytre og synlige kroppsdelene i forbindelse med aktiviteter, lek og stell. • Vi øver på å bevege oss ute i ulendt terreng
3-4 år	<ul style="list-style-type: none"> • Vi øver på finmotoriske bevegelser; puslespill, perling, lego og lignende • Vi øver på påkledning; dra opp glidelåser, dra strikken over støvlene, ta sko på riktig fot og lignende. • Vi bruker bevegelsessanger • Vi bruker uteområdet/nærmiljøet aktivt • Vi legger til rette for kroppslig lek ute og inne
5-6 år	<ul style="list-style-type: none"> • Vi bruker sangleker og samarbeidsleker i utetiden • Vi lager hinderløyper • Vi går på turer • Vi snakker om hva vi har med i matpakken/ på bordet og hva kroppen trenger • Vi øver blyantgrep • Vi øver på å klippe med saks • Vi har vår egen gruppedukke Ravn. Han dukker opp i samlingsstund brukes i formidling av aktuelle etiske dilemmaer i hverdagen. Barna får være med å finne gode løsninger (fremme god psykisk helse)

Kunst, kultur og kreativitet	
1-2 år	<ul style="list-style-type: none"> • Bli kjent med ulike materialer som for eksempel naturmaterialer, teksturer. • Vi introduserer ulike malingsteknikker, farger, lim og saks • Vi bruker tid i smågrupper på kreativ utforskning. • Vi dramatiserer og bruker konkrete i sanger, regler og fortellinger • Bevegelse til musikk og sang • Tilbyr barna både definert og udefinert lekmateriell
3-4 år	<ul style="list-style-type: none"> • Dramatisere enkle fortellinger • Bli kjent med ulike leke- og formingsmaterialer og hvordan de virker • Barna skal oppleve at det de holder på med brukes i utstillinger og oppslag på veggene • Vi stimulerer til eget kreativt uttrykk • Tilbyr barna både definert og udefinert leke- og formingsmateriell • Prosjektarbeid som et "felles" tredje og som utgangspunkt for kreative prosesser • Fokus på prosessen i et kreativt prosjekt
5-6 år	<ul style="list-style-type: none"> • Dramatisere fortellinger og eventyr • Lage egne historier • Bruke fritegning • Bli kjent med forskjellig musikk og dans • Vi låner bøker på biblioteket, blir kjent med nåtidens barnelitteratur, samt tradisjonell barnelitteratur • Vi bruker ulike materiell fra naturen og lager landart • Vi samler kongler, blader og andre naturmaterialer og lager bilder og figurer • Vi bruker tredimensjonale medier som for eksempel plastelina, snø og sand.
Natur, miljø og teknologi	
1-2 år	<ul style="list-style-type: none"> • Bruke mye tid ute i barnehagen hele året • Inspirerer til lek med naturelementer som snø, jord, vann osv • Små turer utenfor barnehagen tilpasset alder • Introduserer ulike dyr og vekster i barnehagens uteområde og nærmiljø
3-4 år	<ul style="list-style-type: none"> • Vi er ute i all slags vær • Undre oss over skiftende årstider • Følge med i barnehagens fuglekasser med kamera • Bli kjent med, og studere insekter, fugler og dyr vi finner i barnehagens nærhet. • Få begynnende kjennskap til menneskers og dyrs kretsløp • Studere trær og planter – til alle årstider • Turer i nærmiljøet - små og større grupper
5-6 år	<ul style="list-style-type: none"> • Turer til gapahuken og studere livet i skogen. • Vi sår frø, og blomsterløk • Få kjennskap til miljøvern

	<ul style="list-style-type: none"> • Få kjennskap til menneskers og dyrs kretsløp • Lære mer om dyr og vekster i barnehagens uteområde og nærmiljø • Vi gjør ulike eksperimenter • Vi bruker data, Ipad, projektor, dokumentleser og Blubot
Antall, rom og form	
1-2 år	<ul style="list-style-type: none"> • Introduserer telleremsen opp til 10 i sang, rim og lek • Bruker kroppen til å lære om avstand og høyde og romorientering • Vi benevner tall og størrelsesbegreper • Introduserer ulike former (f.eks puttekasser) • Veileder i klassifisering og sortering • Leke med konstruksjonsmaterialer som duplo og treklosser
3-4 år	<ul style="list-style-type: none"> • Øve på tallrekka opp og ned fra 0-10 • Spille spill med terning • Øve på mengde- og størrelsesforståelse • Vi benevner tall og størrelse • Bruke Lego, Pluss Pluss og klosser • Bli kjent med noen geometriske former • Vise ulike måter å sortere på • Vi finner farger, former og konstruksjoner i naturen
5-6 år	<ul style="list-style-type: none"> • Øve på mengdeforståelse • Spille spill • Bruke Numicon (matematisk materiell) • Øve på tallrekka opp og ned 0-20 • Bruke lego for å skape romforståelse og mengdeforståelse • Øve på mål og mengde • Øve på preposisjoner knyttet til antall og mengde • Vi bruker Blubot (leker som fremmer kunnskap om programmering) • Vi bruker Salaby som et pedagogisk verktøy på Ipad, her ligger også matematiske spill og oppgaver hvor man blant annet skal sortere, telle og klassifisere
Etikk, religion og filosofi	
1-2 år	<ul style="list-style-type: none"> • Markere høytider og tradisjoner • Øve på turtaking • Øve på empatiske væremåter • Vi tilbyr ulike lekemiljøer som gir rom for mangfoldig lek og øving i samspill. • Vi legger til rette for gode samspill og anerkjennelse i barnegruppa
3-4 år	<ul style="list-style-type: none"> • Markere høytider og tradisjoner ved å formidle høytidenes og tradisjonenes sentrale elementer • Støtte barna i å møte motgang, og å hevde seg selv og sine meninger på en god måte

	<ul style="list-style-type: none"> • Oppmuntre til refleksjon ved å samtale med barn og stille åpne spørsmål • Øve på empatiske væremåter • Vi bruker psykologisk førstehjelp - grønne tanker-glade barn • Har fokus på mangfold som noe positivt, og å kunne stå i egne valg.
5-6 år	<ul style="list-style-type: none"> • Markere høytider og tradisjoner • Sette seg inn i andres følelser • Snakke om ulike meninger • Øke bevissthet rundt at egne valg og handlinger har betydning for andre og en selv. • Barnesamtaler både individuelle og i grupper for å styrke barnas selvfølelse og godt samspill
Nærmiljø og samfunn	
1-2 år	<ul style="list-style-type: none"> • Barna blir godt kjent i barnehagen både inne og ute • Aktiviteter som bygger fellesskap i barnegruppa • Vi går på turer i nærmiljøet
3-4 år	<ul style="list-style-type: none"> • Vi går på turer i nærmiljøet - i større og mindre grupper • Vi lager lekegrupper på tvers av kjønn • Blir kjent med andre kulturer og måter å leve på (FORUT) • Vi lærer om samenes nasjonaldag • Vi introduserer barna for enkle trafikkregler
5-6 år	<ul style="list-style-type: none"> • Vi går på turer i nærmiljøet og på litt lengre turer • Vi legger til rette for både frilek, og planlagte aktiviteter i skogen. • Vi lærer om samisk kultur • Blir kjent med andre kulturer og måter å leve på • Vi snakker om hva som finnes i vårt nærrområde • Vi er opptatt av, og følger naturens prosesser i henhold til gjeldende årstid • Vi plukker søppel i vårt nærmiljø, og snakker om viktigheten av å ta vare på naturen vår. • Vi sorterer avfall



6. OVERGANGER

NY I BARNEHAGEN

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen». «Når barnet begynner i barnehagen skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære» (rammeplanen s. 33).

Vi jobber etter Sandefjord kommunes «Standard for tilvenning i barnehage»

https://www.sandefjord.kommune.no/globalassets/oppvekst-og-kunnskap/ok-dokumenter/barnehagemyndigheten/standard-for-tilvenning-i-barnehage_hjemmeside.pdf

Våre tiltak for å oppnå en god overgang fra hjem til barnehage er at personalet og foreldrene er godt forberedt, og dette gjør vi blant annet ved å:

- Vi har opprettet et informasjonshefte om ulike aspekter ved barnehageoppholdet. Det heter «velkommen til barnehagen» og revideres hver vår før utsending for å være oppdatert.
- Vi holder oppstartssamtaler med foreldrene for at foreldrene kan dele viktig informasjon om sitt barn, og at barnehagen får svart på spørsmål foreldrene har.
- Vi legger opp til tett dialog og individuelt tilpasset behov i en tilvenningsfase.
- Vi har foreldremøte og besøkstid før oppstart
- Vi har fokus på gode opplevelser og positive møter med den nye familien for en god start. Ved behov for justeringer og oppklaringer underveis har vi rom for det

Å være ny i barnehagen er ikke bare å være helt ny, men også begynne på ny avdeling. Dette kan for mange barn og foreldre være en stor overgang og må også gis oppmerksomhet. Vi legger til rette for gode overganger innadi barnehagen ved å:

- Planlegge gruppesammensetning i god tid og med informasjon ut til foreldre når de ulike avgjørelsene tas og følgelig på hvilke tidspunkt de kan komme med innspill. Dette er også tema på våres foreldresamtaler.
- Barna går på besøk til sine kommende nye avdelinger. Først uten de barna som går der fra før, og siden sammen med de som skal gå der neste år.
- Vi prøver så langt det er mulig å rullere på personalet slik at barna kan få med seg en kjent voksen i overgangsfasen.
- I en overgangsfasen er barna velkomne til å besøke «gamle» avdelinger, venner og voksne.

OVERGANG BARNEHAGE-SKOLE

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. Barnehagen og skolen bør utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbudet til de eldste barna i barnehagen. Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn med skolen» (rammeplanen s. 33).

Våre tiltak for å oppnå god overgang til skolen:

- Sandefjord kommune har laget et årshjul som beskriver samarbeid og aktivitet for barna (og deres foreldre) som skal begynne på skolen.
- Vi har ulike skoleforberedende aktiviteter, og en plan for dette vil foreligge i løpet av de første ukene etter oppstart nytt barnehageår
- I samarbeid med foreldrene overbringer vi informasjon om barnets trivsel og utvikling til skolen, slik at skoletilbudet i størst mulig grad er tilrettelagt.

7. FORELDREMEDVIRKNING

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling» (barnehageloven §1).

«Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagen har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling». «Barnehagen skal begrunne sine vurderinger overfor foreldrene og ta hensyn til foreldrenes synspunkter. Samarbeidet skal sikre at foreldrene får medvirke til den individuelle tilretteleggingen av tilbudet. Både foreldrene og personalet må forholde seg til at barnehagen har et samfunnsmandat og verdigrunnlag som det er barnehagens oppgave å forvalte» (rammeplanen s. 29).

Hver barnehage skal ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg (SU).

Foreldremedvirkning og samarbeid i barnehagen:

Hjem og barnehagens felles mål for samarbeidet er "barnets beste". Vår felles oppgave er å skape helhet og sammenheng for barnet gjennom å ha en uttalt positiv holdning til hverandre. Det skaper trygghet og trivsel for barnet.

Hva kan hjemmet forvente av oss:

- Vi gir nødvendig informasjon om det enkelte barn og om gruppen
- Vi er profesjonelle og vennlige i møte med dere
- Vi informerer om saker som er av viktighet for dere
- Vi har både individet og fellesskapet i fokus, og passer på at det er balanse mellom de ulike hensynene
- Vi har taushetsplikt og overholder denne, både om ting vi får kjennskap til ved å være tett på barna deres og den informasjon og bekymring dere deler med oss.
- Vi overholder vår plikt til å melde fra om det vi opplever som bekymringsverdige forhold rundt barn.
- Vi er genuint opptatt av å lage gode dager for barna deres og lage gode relasjoner
- Vi er lojale til rammer og avtaleverk som definerer vår virksomhet.

Hva kan barnehagen forvente av hjemmet:

- At informasjon som blir delt blir lest og tatt til etterretning
- At dere følger med på SPOR og melder fra til oss om dere opplever problemer med løsningen
- At dere melder fra om sykdom og ferie
- At dere er hjemme med barna deres når de er syke
- At klær og utstyr er tilgjengelig for barnet
- At dere deler med oss hendelser som er viktige for hvordan vi best skal møte ditt barn
- At dere adresserer spørsmål og frustrasjoner til rette vedkommende.

Samarbeidsarenaer:

- Det daglige møtet
- Skriftlig informasjon via SPOR, e-post og oppslagstavler
- Førstegangssamtale for nye barn
- Foreldremøter og foreldresamtaler
- Arrangementer på ettermiddagstid
- Foreldreråd og samarbeidsutvalg

8. SAMARBEID MED ANDRE INSTANSER

For at barn og foreldre skal få et mest mulig helhetlig tilbud til beste for barns oppvekst og utvikling, kreves det at familien og barnehagen samarbeider med andre tjenester og institusjoner i kommunen. Et slikt samarbeid gjøres alltid i samarbeid med foreldrene.

«Styreren skal sikre at barnehagen har innarbeidet rutiner for samarbeid med relevante institusjoner, slik som skolen, helsestasjonen, den pedagogisk-psykologiske tjeneste og barnevernet.» (rammeplanen s. 16)

I samarbeid med andre instanser, overholder barnehagen de bestemmelser om taushets- og opplysningsplikt som de er underlagt.

Barnehageansatte har en lovfestet plikt til å melde fra til barneverntjenesten når det er grunnlag for å tro at et barn blir mishandlet i hjemmet, eller det foreligger andre former for alvorlig omsorgssvikt, eller når et barn har vist vedvarende alvorlige atferdsvansker (barnehageloven § 22).

Felles mål for de kommunale barnehagene:

- Barnehagen skal gripe tidlig inn hvis det foreligger mistanke om omsorgssvikt
- Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene sørge for hensiktsmessige tiltak hvis barn ikke viser tilfredsstillende utvikling.

For ytterligere beskrivelse henviser vi til Ranvik barnehages informasjonshefte «velkommen til barnehagen» Her er samarbeid med andre instanser ytterligere beskrevet.

9. PLANLEGGING, VURDERING OG DOKUMENTASJON

«Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen» (rammeplanen s. 37).

«Planleggingen synliggjør hvordan barnehagen fortolker og realiserer rammeplanen og skal være utgangspunkt for refleksjon og utvikling av virksomheten» (s. 37)

«Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. Vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i» «Faglige og etiske problemstillinger skal inngå i vurderingsarbeidet» (s. 38)

«Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten» (s. 39)

hvem	hva	hvordan	hvorfor	arkiveres/form
FORELDRE	Den daglige samtalen	Personalet tar seg tid til å snakke med foreldre i bringe- og hentesituasjonen.	Utteksle relevant info. Spesielle opplevelser hjemme eller i barnehagen.	Muntlig. Evt. notere beskjeder til de andre på avdelingen i frammøteprotokollen.
	SPOR	Foreldre legger inn daglige beskjeder, fravær og sykdom	Utteksle relevant info. Spesielle opplevelser hjemme eller i barnehagen og evt fravær	Skriftlig. Beskjeder er tilgjengelig for alle ansatte
	Oppstartssamtale	Foregår enten de første dagene i forbindelse med tilvenning eller i forkant av oppstart	Få en god informasjonsutveksling mellom hjem og barnehage og sørge for en god start for barn og foreldre	Skriftlig. I arkivet. Makuleres når barnet er ferdig i barnehagen.
	Foreldresamtaler	Hvert halvår vil foreldrene få tilbud	Utteksle informasjon om barnets styrker,	I arkivet. Makuleres etter hvert som barna slutter i barnehagen.

		om en foreldresamtale.	mestring, trivsel og læring.	
	Foreldremøte	Hvert år, felles og avdelingsvis. Alternativ organisering under pandemi.	Felles arena for info og dialog.	Skriftlig referat som arkiveres og sendes alle foreldre.
	Evaluering av tilvenning	Det leveres ut evalueringsskjema en stund etter oppstart	Utgangspunkt for refleksjon vedrørende vår praksis	Internt notat som igjen danner grunnlag for vår informasjon om tilvenning fremover.
	Foreldreundersøkelser fra UDIR	Sendes ut i november Nasjonal foreldreundersøkelse som innhenter foreldrenes opplevelse av barnehagetilbudet	Resultatene danner grunnlag for vårt videre arbeid.	Resultat av undersøkelsen sendes ut til foreldrene samt hvordan vi tenker å arbeide med det.
PERSONALE	SPOR	Legger inn en kort tekst på nyhetsposten for hver gruppe	For informasjon og dialog	Ligger arkivert i SPOR
	Periodebrev	Mer utfyllende om arbeid i kommende periode og en evaluering av perioden som har vært.	Pedagogiske planer, evalueringer og informasjon	Skriftlig. Arkiveres på ønsket til-fra-dato
	ÅRSPLANEN	Arbeides med innholdet gjennom barnehageåret i ulike faglige fora	Skal danne grunnlaget for hvordan vi tenker å arbeide gjennom et helt år.	Fastsettes i SU i forkant av nytt barnehageår
	Personalmøter	Månedlige kveldsmøter gjennom året med fokus på planlegging	Kompetanseutvikling i barnehagen	Munner ut i interne og eksterne planer

		og vurdering av eget arbeid		
	Planleggingsdager	Fem ganger i året for å planlegge pedagogisk virksomhet samt ha felles faglig oppdatering og opplæring.	Sikre god kvalitet, få til et helhetlig tilbud og felles retning i henhold til lover og forskrifter	Interne møtereferat
	Pedagogmøter	Ukentlige møter med alle pedagogene på huset med faglige utfordringer og kollegaveiledning	Utvikling av pedagogisk ledelse ut mot barn og øvrige ansatte og barnehagen som helhet	Interne møtereferat
	Fagmøte assistenter	Temabaserte og praksisnære møter hver 4./5. uke	Det er viktig at alle medarbeidere blir gitt mulighet til og deltar i barnehagens faglige utvikling og hvordan barnehagen løser mandat gitt lovverk.	Interne møtereferat
BARN	barnesamtaler	En og en eller i smågrupper	Barn uttrykker ønsker og meninger om barnehagens innhold	Notater – brukes i videre planleggingsarbeid, refleksjon i personalgruppa og sammen med foreldre
	observasjon	Løpende, både med og uten	Våre observasjoner av barnas opplevelser av barnehagetilbudet er viktig informasjon for oss i videre planlegging av arbeidet vårt.	Deles i interne møter



10. ÅRSHJUL

Årshjulet beskriver underliggende tilnærming i tilknytning til de prosjektene vi velger over ett eller flere barnehageår. For 2021-2022 har vi valgt å fortsette med prosjekt «SKOGEN». Da ivaretar vi en jevn overgang og sammenheng for nye og gamle barn samt barns medvirkning i valg av veien videre gjennom barnehageåret.



Faglig ansvarlig for årsplanen ved styrer: Kjersti Lysen

Årsplanen ble fastsatt i barnehagens Samarbeidsutvalg den 31.08.21



